

Opakujeme s tretiakmi a štvrtákmi ohybné slovné druhy

Možno si budete musieť so svojím dieťaťom opakovať všetky ohybné slovné druhy, ktoré v treťom a vo štvrtom ročníku prebrali, a tak sme pre vás pripravili nasledujúci pracovný list. Pracovný list je určený predovšetkým štvrtákovi, ale mnohé z úloh dokážu vypracovať aj tretiaci.

Prehľad učiva

Čo by mali štvrtáci vedieť o ohybných slovných druhoch? Pozrime sa na základné informácie.

1. Podstatné mená

- pomenúvajú osoby, zvieratá a veci,
- VLASTNÉ – mená osôb, zvierat, miest, pohorí, riek... (**J**uraj, **H**ron, **B**ratislava),
- VŠEOBECNÉ – pomenúvajú osoby, zvieratá, veci (chlapec, rieka, mesto)
- pýtame sa: KTO? (na osoby) ČO? (na zvieratá a veci) a ďalšími pádovými otázkami.

2. Prídavné mená

- pomenúvajú vlastnosti osôb, zvierat, vecí,
- pýtame sa: AKÝ? AKÁ? AKÉ?

3. Zámená

- zastupujú podstatné mená alebo prídavné mená,
- OSOBNÉ – ja, ty, on, ona, ono,
- PRIVLASTŇOVACIE – môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich,
- OPYTOVACIE – ktorý, ktorá, ktoré, aký, aká, aké,
- UKAZOVACIE – ten, tá to, tí, tie,
- ZVRATNÉ – sa, seba, si, sebe.

4. Číslovky

- určujú a pomenúvajú počet a poradie,
- ZÁKLADNÉ – počet (sedem, tisíc, sto...),
- RADOVÉ – poradie (tretí, dvanásť...).

Podstatné mená, prídavné mená, zámená a číslovky SKLOŇUJEME.

URČUJEME:

ROD: mužský (TEN), ženský (TÁ), stredný (TO)

ČÍSLO: jednotné (singulár), množné (plurál)

PÁD:

Nominatív: KTO? ČO?

Genitív: od KOHO? Od ČOHO?

Datív: KOMU? ČOMU?

Akuzatív: KOHO? ČO?

Lokál : o KOM? o ČOM

Inštrumentál : s KÝM? s ČÍM?

5. Slovesá

- pomenúvajú, čo robia osoby, zvieratá a veci,
- pýtame sa – ČO ROBÍ (maľuje, písali, budú spievať...),

Gramatické kategórie sloviess:

OSOBA – **1.** (ja, my), **2.** (ty, vy), **3.** (on, ona ono, oni, ony)

ČÍSLO – jednotné (singulár), množné (plurál)

ČAS – PRÍTOMNÝ (teraz)

MINULÝ (včera - bolo)

BUDÚCI (zajtra - bude)

Cvičenia pre deti

1. Urči, či je slovo osoba, zviera alebo vec.

mama	Zebra	medveď	kniha	líška	lepidlo	husle	maliar

2. K všeobecnému podstatnému menu doplň vlastné podstatné meno.

rieka _____

pohorie _____

jaskyňa _____

mesto _____

more _____

3. Spočítaj prídavné mená vo vete.

V malej izbe mám štyri farebné autíčka a novú volejbalovú loptu. _____

4. Podčiarkni zámená.

Ja a môj brat Juraj pôjdeme do kina. Otec nás odvezie. My si kúpime pukance. Otec nám objedná ovocný džús. On potom pôjde domov. Ja a brat si pozrieme film. Po filme nás otec odvezie domov.

5. Napíš k prídavným menám prídavné mená opačného významu.

studený _____ svetlý _____ tupý _____

dobry _____ pekny _____ malý _____

6. Napíš číslice slovom.

2 _____

7. _____

3. _____

8. _____ 7 _____ 20 _____

7. Dopln do viet vhodné zámená podľa pomôcky v zátvorke.

To sú _____ knihy (ja). Je to _____bicykel(ty). Sú to _____ nohavice (mama). To sú _____ perá (brat). Je to _____ trieda (prváci).

8. Správnu odpoveď zakrúžkuj.

Podstatné mená označujú:

- A. mená osôb, zvierat a vecí
- B. vlastnosti osôb, zvierat a vecí
- C. činnosti osôb a vecí

Prídavné mená označujú:

- A. mená osôb, zvierat a vecí
- B. vlastnosti osôb, zvierat a vecí
- C. činnosti osôb a vecí

Číslovkami vyjadrujeme:

- A. počet osôb, zvierat a vecí
- B. počet a stav osôb, zvierat a vecí
- C. počet a poradie osôb, zvierat a vecí

9. Vo vetách podčiarkni slovné druhy: *podstatné meno - zelenou, prídavné meno - modrou, sloveso - červenou.*

Kamarát býva v zelenom dome. Moja nová kamarátka je milá. My sme dobrá trieda. Zajtra pôjdeme na nové kúpalisko. Uvaríme chutný obed.

10. Daj do krúžku ohybné slovné druhy.

podstatné mená, príslovky, predložky, prídavné mená, spojky, častice, zámená, číslovky, slovesá, citoslovcia

11. Podstatné mená roztried' podľa pádov: trieda, o knihe, od speváka, s učiteľom, sukňu, kuchárke

N	
G	
D	
A	
L	
I	

12. Ktorý ohybný slovný druh chýba v uvedenej vete?

V piatok večer dvaja veselí chlapci hrali futbal.

- A. prídavné meno
- B. číslovka
- C. zámeno
- D. sloveso

13. Dopln' do vety slovo podľa zadania slovného druhu.

Ktoré _____ chceš navštíviť v lete? (podstatné meno)

Kúpila som si _____ šaty s bodkami. (prídavné meno)

Z dovolenky v Tatrách sme sa vrátili pred _____ dňami. (čísllovka)

14. K podstatnému menu napíš aspoň 3 prídavné mená.

mačka _____

dievča _____

lopta _____

15. Dopln' do viet slovesá.

Strom _____ .

Vietor _____ .

Ryby _____ .

Lietadlo _____ .

Lekár _____ .

Kľúč správnych odpovedí pre rodičov

1. Urči, či je slovo osoba, zvierka alebo vec.

mama	zebra	medveď	knihy	líška	lepidlo	husle	maliar
osoba	zvierka	zvierka	vec	zvierka	vec	vec	osoba

2. K všeobecnému podstatnému menu doplň vlastné podstatné meno.

rieka _____

pohorie _____

jaskyňa _____

mesto _____

more _____

Dieťa môže napísať akékoľvek slovo podľa vlastnej fantázie. Ak nevie, môžete mu dať k dispozícii nejakú mapu alebo atlas.

3. Spočítaj prídavné mená vo vete.

V malej izbe mám štyri farebné autíčka a novú volejbalovú loptu. 4

4. Podčiarkni zámená.

Ja a môj brat Juraj pôjdeme do kina. Otec nás odvezie. My si kúpime pukance. Otec nám objedná ovocný džús. On potom pôjde domov. Ja a brat si pozrieme film. Po filme nás otec odvezie domov.

5. Napíš k prídavným menám prídavné mená opačného významu.

studený teplý svetlý tmavý tupý ostrý

dobry zly pekny škaredy malý veľký

6. Napíš číslice slovom.

- 2 dva 7. siedmy 3. tretí
8. ôsmy 7 sedem 20 dvadsať

7. Dopln do viet vhodné zámená podľa pomôcky v zátvorke.

To sú **moje** knihy (ja). Je to **tvoj** bicykel(ty). Sú to **jej** nohavice (mama). To sú **jeho** perá (brat). Je to **ich** trieda (prváci).

8. Správnu odpoveď zakrúžkuj.

Podstatné mená označujú:

- A. mená osôb, zvierat a vecí
 B. vlastnosti osôb, zvierat a vecí
 C. činnosti osôb a vecí

Prídavné mená označujú:

- A. mená osôb, zvierat a vecí
 B. vlastnosti osôb, zvierat a vecí
 C. činnosti osôb a vecí

Číslovkami vyjadrujeme:

- A. počet osôb, zvierat a vecí
 B. počet a stav osôb, zvierat a vecí
 C. počet a poradie osôb, zvierat a vecí

9. Vo vetách podčiarkni slovné druhy: *podstatné meno - zelenou, prídavné meno - modrou, sloveso - červenou.*

Kamarát býva v zelenom dome. Moja nová kamarátka je milá. My sme dobrá trieda. Zajtra pôjdeme na nové kúpalisko. Uvaríme chutný obed.

10. Daj do krúžku ohybné slovné druhy.

podstatné mená, príslovky, predložky, prídavné mená, spojky, častice, zámená, číslovky, slovesá, citoslovčia

11. Podstatné mená roztried' podľa pádov: trieda, o knihe, od speváka, s učiteľom, sukňu, kuchárke

N	trieda
G	od speváka
D	kuchárke
A	sukňu
L	o knihe
I	s učiteľom

12. Ktorý ohybný slovný druh chýba v uvedenej vete?

V piatok večer dvaja veselí chlapci hrali futbal.

- A. prídavné meno
- B. číslovka
- C. zámeno**
- D. sloveso

13. Dopln' do vety slovo podľa zadania slovného druhu.

Ktoré _____ chceš navštíviť v lete? (podstatné meno)

Kúpila som si _____ šaty s bodkami. (prídavné meno)

Z dovolenky v Tatrách sme sa vrátili pred _____ dňami. (čísllovka)

Dieťa doplní slová podľa vlastnej fantázie.

14. K podstatnému menu napíš aspoň 3 prídavné mená.

Dieťa doplní slová podľa vlastnej fantázie. Napríklad:

mačka: **hravá, obratná, čierna...**

dievča: **rozumné, milé, múdre...**

lopta: **kožená, volejbalová, futbalová...**

15. Dopln' do viet slovesá. Môžu byť rôzne možnosti. Napríklad:

Strom rastie.

Vietor fúka .

Ryby plávajú. .

Lietadlo letí .

Lekár lieči.